

KARTA PRZEDMIOTU (sylabus)

Nazwa przedmiotu: GERIATRIA I PIELĘGNIARSTWO GERIATRYCZNE		2 ECTS
		kod ECTS
		S/1PIEL-O-GERIATR_III
Kierunek studiów: Pielęgniarstwo	Profil: praktyczny	
Semestr studiów: III	Ścieżka kształcenia: -	
Forma studiów: studia stacjonarne, w tym stacjonarne weekendowe/ studia niestacjonarne	Stopień: studia I stopnia	
Status przedmiotu: obligatoryjny	Język wykładowy: polski	
Grupa zajęć: D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	Formy weryfikacji osiągnięć studenta: egzamin	
Forma zajęć:	Sposób realizacji zajęć:	
wykład	sala dydaktyczna	
ćwiczenia	sala dydaktyczna	
ćwiczenia w warunkach symulowanych	pracownia wysokiej wierności	
Metody dydaktyczne: <i>wykład informacyjny, praca w grupach, pokaz, metoda sytuacyjna, inscenizacja, symulacja wysokiej wierności [prebriefing, scenariusz, debriefing], pokaz, klasyczna metoda problemowa, film dydaktyczny.</i>		
Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się w godzinach oraz punktach ECTS:		
Ogółem		S/NS
50 h		2 ECTS
- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia		1,6 ECTS
- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta		0,4 ECTS
- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe kształtujące umiejętności praktyczne studenta		0,8 ECTS
Cele i założenia przedmiotu:		
<ol style="list-style-type: none">1. Wyposażenie studenta w wiedzę i umiejętności praktyczne umożliwiające sprawowanie opieki pielęgniarstwa nad człowiekiem w podeszłym wieku.2. Nabycie przez studenta podstaw teoretycznych i praktycznych umożliwiających efektywną realizację zadań właściwych dla zajęć praktycznych z przedmiotu Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne.		
Wymagania wstępne:		
<ol style="list-style-type: none">1. Usystematyzowana wiedza z przedmiotów tj. anatomia, fizjologia, psychologia, etyka zawodu pielęgniarki oraz podstaw pielęgniarstwa.		
Wymagania formalne/ podstawa do uzyskania pozytywnej oceny końcowej:		
a) <u>Dotyczy wykładów:</u> <i>P2 – egzamin pisemny (test jednokrotnego wyboru – 30 pytań; każda prawidłowa odpowiedź to + 1 pkt.) – do egzaminu może być dopuszczony tylko i wyłącznie student, który ma zaliczone ćwiczenia, zajęcia praktyczne.</i>		
b) <u>Dotyczy ćwiczeń audytoryjnych oraz ćwiczeń realizowanych w warunkach symulowanych:</u> <i>Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z zaliczenia jest 100% frekwencja. Dopuszcza się możliwość usprawiedliwienia nieobecności na podstawie zaświadczenia lekarskiego, które należy przedłożyć do osoby odpowiedzialnej za przedmiot w ciągu 7 dni od dnia wystąpienia nieobecności. W ramach nieobecności nieusprawiedliwionych należy: odrobić daną jednostkę zajęć z inną grupą ćwiczeniową (o ile jest to możliwe) lub samodzielnie nabyć efekty uczenia się, które będą indywidualnie weryfikowane przez prowadzącego.</i>		

<p>F3 – ustny sprawdzian wiedzy przed przystąpieniem do zajęć (weryfikacja przygotowania studenta do danej tematyki zajęć)</p> <p>F4 – przygotowanie planu indywidualnego postępowania pielęgniarstwa w przypadku pacjenta geriatrycznego, z uwzględnieniem inwolucyjnych zmian zachodzących wraz z wiekiem (ocenie będzie podlegać: prawidłowo przeprowadzona analiza sytuacji zdrowotnej pacjenta, trafne sformułowanie diagnozy pielęgniarstwa, ustalenie celów opieki, prawidłowy dobór metod/ procedur postępowania, ewaluacja procesu pielęgnacyjnego – każde kryterium od 0 do 3 pkt.)</p> <p>F6 – ocena bieżąca – realizacja czynności w warunkach symulowanych (aktywny udział w zajęciach, zaliczenie ról w scenariuszu, prebriefing, debriefing, realizacja czynności praktycznych)</p> <p>P3 – ostatecznie na ocenę z zaliczenia składa się średnia ocen zdobytych w czasie semestru (F3, F4, F6)</p> <p>c) <u>Uzyskanie pozytywnej oceny końcowej jest uzależnione od uzyskania pozytywnej oceny z: wykładów, ćwiczeń, zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych.</u></p>
W – wykład [część kliniczna]:
Starzenie się człowieka i populacji. Wprowadzenie do geriatry – elementarne definicje: geriatry, gerontologia, demografia, epidemiologia starzenia się.
Choroby wieku podeszłego – odrębności diagnostyki i terapii chorób w wieku podeszłym. Zmiany narządowe w procesie starzenia. Fizjologia procesu starzenia się – teorie starzenia się człowieka.
Elementarne zasady farmakoterapii geriatrycznej i żywienia w wieku starszym.
Zaburzenia i choroby układu sercowo-naczyniowego – odrębności związane z wiekiem podeszłym.
Zaburzenia metaboliczne i choroby układu dokrewnego – odrębności związane z wiekiem podeszłym.
Zaburzenia i choroby układu pokarmowego i moczowego – odrębności związane z wiekiem podeszłym.
Wielkie zespoły geriatryczne cz. I (depresja, majaczenie, zaburzenia funkcji zwieraczy).
Wielkie zespoły geriatryczne cz. II (zaburzenia równowagi i upadki).
Wielkie zespoły geriatryczne cz. III (zaburzenia odżywiania, niedożywienie, zespół kruchości, sarkopenia).
Choroba Alzheimera.
Choroba Parkinsona.
Promocja zdrowia i prewencja gerontologiczna.
ĆW – ćwiczenia [pielęgniarstwo geriatryczne]:
Specyfika pracy pielęgniarki w oddziale geriatrycznym. Definicje, cele i zadania pielęgniarstwa geriatrycznego i gerontologicznego.
Komunikowanie się z osobą straszącą z zaburzeniami słuchu, wzroku i zaburzeniami funkcji poznawczych.
Postępowanie pielęgniarki w wybranych problemach geriatrycznych (upadki, depresja, demencja, nietrzymanie moczu i stolca, zaburzenia słuchu, wzroku, mowy).
Postępowanie pielęgniarki wobec pacjenta geriatrycznego ze zdiagnozowanymi zaburzeniami/ chorobami układu sercowo-naczyniowego.
Postępowanie pielęgniarki wobec pacjenta geriatrycznego ze zdiagnozowanymi zaburzeniami metabolicznymi/ chorobami układu dokrewnego.
Postępowanie pielęgniarki wobec pacjenta geriatrycznego ze zdiagnozowanymi zaburzeniami/ chorobami układu pokarmowego i moczowego.
ĆW – ćwiczenia (w warunkach symulowanych):
Zapoznanie studentów z zasadami bezpiecznej pracy w Pracowni Wysokiej Wierności.
Narzędzia i metody oceny stanu bio-psychospołecznego i funkcjonalnego osoby w podeszłym wieku.
Specyfika postępowania pielęgniarstwa w wybranych sytuacjach zdrowotnych pacjenta geriatrycznego.
Udział pielęgniarki w rehabilitacji osób starszych.
Macierz efektów uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów uczenia się oraz szczegółowych efektów uczenia się właściwych dla kierunku

Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Kod efektu dla kierunku studiów	Sposób weryfikacji efektu uczenia się
Efekt uczenia się – WIEDZA – zna i rozumie:			
01	możliwości budowania relacji terapeutycznej, stosowania komunikacji terapeutycznej, psychoterapii elementarnej i innych metod wsparcia oraz terapii pacjentów z zaburzeniami psychicznymi (dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym osób starszych), z uwzględnieniem wszystkich poziomów świadczeń zdrowotnych (ambulatoryjnych, pośrednich, szpitalnych oraz w środowisku życia pacjenta).	D.W29*	F3, F4, F6, P2, P3
02	zasady usprawniania i aktywizacji osób starszych.	D.W26*	F3, P2, P3
03	narzędzia i skale do całościowej oceny geriatrycznej i oceny wsparcia osób starszych oraz ich rodzin lub opiekunów.	D.W25*	F3, F4, F6, P2, P3
04	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku podeszłego: zespołu otępiennego, majaczenia, depresji, zaburzeń chodu i równowagi, niedożywienia, osteoporozy, hipotonii ortostatycznej, chorób narządu wzroku i narządu słuchu, inkontynencji oraz urazów doznanych w wyniku upadków.	D.W24*	F3, P2, P3
05	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym.	D.W23*	F3, P2, P3
06	zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych	D.W05*	F3, P2, P3
07	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	D.W06*	F3, P2, P3
08	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatricznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową).	D.W07*	F3, F4, F6, P2, P3
09	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie.	D.W10*	F3, F4, F6, P2, P3
Efekt uczenia się – UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:			
10	rozpoznawać problemy zdrowotne i określać priorytety w opiece pielęgniarstwie.	2.2**	F4, F6, P3
11	organizować, planować i sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę pielęgniarstwą nad osobą chorą, niepełnosprawną i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej.	2.3**	F4, F6, P3
12	dokonywać analizy jakości opieki pielęgniarstwie i podejmować działania na rzecz jej poprawy.	2.16**	F4, F6, P3
13	stosować myślenie krytyczne w praktyce zawodowej pielęgniarstwa.	2.18**	F4, F6, P3
14	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwą, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwie, wdrażać interwencje pielęgniarstwie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwie.	D.U01*	F4, F6, P3
15	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych	D.U02*	F4, F6, P3
16	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane	D.U03*	F4, F6, P3

	wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych.		
17	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie.	D.U07*	F4, F6, P3
18	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji.	D.U09*	F4, F6, P3
19	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie.	D.U16*	F4, F6, P3
20	ocenić możliwości i deficyty funkcjonalne osoby starszej w życiu codziennym, posługując się skalami wchodzącymi w zakres całościowej oceny geriatrycznej.	D.U29*	F4, F6, P3
21	rozpoznać ryzyko zespołu kruchości (frailty syndrome) u osoby starszej, posługując się rekomendowanymi skalami oceny oraz ustalić na tej podstawie priorytety opieki pielęgniarstwa i działania prewencyjne w zakresie zapobiegania pogłębianiu się deficytów funkcjonalnych.	D.U30*	F4, F6, P3
Efekt uczenia się – KOMPETENCJE – jest gotów do:			
22	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu.	3.2**	F3, F4, F6, P3
23	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem.	3.3**	F3, F4, F6, P3
24	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.	3.4**	F3, F4, F6, P3
25	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	3.5**	F3, F4, F6, P3
26	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	3.7**	F3, F4, F6, P3
<p>*Szczegółowe kierunkowe efekty uczenia się zdefiniowane dla całego programu studiów na danym kierunku;</p> <p>**Ogólne kierunkowe efekty uczenia się zdefiniowane dla całego programu studiów na danym kierunku.</p>			

Kryteria oceny i formy weryfikacji efektów uczenia się

Kryteria oceny dla formy pisemnej:

bardzo dobry (5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus (4,5) db plus	81 – 90% poprawnych odpowiedzi
dobry (4,0) db	71 – 80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus (3,5) dst plus	66 – 70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny (3,0) dst	60 – 65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny (2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

Kryteria oceny dla formy ustnej:

Zasób wiadomości/ zrozumienie pytania/ zrozumienie obszaru tematycznego	0 – 5 pkt.
Aktualność wiedzy z zakresu poruszanego obszaru tematycznego	0 – 5 pkt.
Zastosowanie prawidłowej terminologii, a także słownictwa właściwego dla przyszłego zawodu	0 – 3 pkt.
Spójność konstrukcji wypowiedzi	0 – 3 pkt.
RAZEM:	16 pkt.

Skala ocen: 16 (bardzo dobry); 15 (dobry plus); 13-14 (dobry); 11-12 (dostateczny plus); 9-10 (dostateczny); <8 (niedostateczny).

Kryteria oceny w zakresie oceny wykonania zadania praktycznego, gdzie:

0 – nie spełnia wymagań; 1 – spełnia wymagania w stopniu warunkowym; 2 – spełnia wymagania; 3 – spełnia wymagania w stopniu wyróżniającym się

Dbanie o bezpieczeństwo własne, współpracowników oraz pacjenta	0 – 3 pkt.
Komunikacja z pacjentem, rodziną i zespołem terapeutycznym	0 – 3 pkt.
Poszanowanie godności osobistej pacjenta, empatia w czasie realizacji zadania	0 – 3 pkt.
Poprawność opracowania planu realizacji czynności, w tym: określenie celu zadania, odpowiedni dobór środków i metod	0 – 3 pkt.
Wykorzystanie wiedzy z różnych dziedzin, umiejętność łączenia wiedzy teoretycznej z praktyczną	0 – 3 pkt.
Samodzielność i kreatywność w realizacji zadania	0 – 3 pkt.
Szybkość i trafność decyzji oraz świadomość ich konsekwencji	0 – 3 pkt.
Odpowiedzialność zawodowa, w tym zgodność podjętych działań z przyjętymi zasadami etyki zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza	0 – 3 pkt.
RAZEM:	24 pkt.
Skala ocen: 22-24 (bardzo dobry); 20-21 (dobry plus); 16-19 (dobry); 13-15 (dostateczny plus); 9-12 (dostateczny); <8 (niedostateczny).	

Kryteria oceny w zakresie oceny procesu pielęgnowania, gdzie:

0 – nie spełnia wymagań; 1 – spełnia wymagania w stopniu warunkowym; 2 – spełnia wymagania; 3 – spełnia wymagania w stopniu wyróżniającym się

Umiejętność analizy sytuacji zdrowotnej pacjenta	0 – 3 pkt.
Diagnostyka pielęgniarstwa (trafność, poprawność, hierarchia ważności)	0 – 3 pkt.
Poprawność opracowania poszczególnych etapów procesu pielęgnowania, w tym określenie celu oraz dobór odpowiednich środków i metod; zgodność przyjętego procesu z wynikami diagnostyki	0 – 3 pkt.
Współpraca z pacjentem, jego rodziną oraz zespołem terapeutycznym	0 – 3 pkt.
Dostosowanie się do obowiązujących standardów i procedur opieki pielęgniarstwa w zgodzie z aktualną wiedzą medyczną	0 – 3 pkt.
Edukacja zdrowotna pacjenta i jego rodziny, w tym: określenie celu oraz dobór odpowiednich środków i metod	0 – 3 pkt.
Poprawność dokumentowania świadczonej opieki pielęgniarstwa	0 – 3 pkt.
Satysfakcja pacjenta i jego rodziny ze świadczonej opieki	0 – 3 pkt.
RAZEM:	24 pkt.
Skala ocen: 22-24 (bardzo dobry); 20-21 (dobry plus); 16-19 (dobry); 13-15 (dostateczny plus); 9-12 (dostateczny); <8 (niedostateczny).	

Wykaz literatury podstawowej (wykorzystywana podczas zajęć i studiowana samodzielnie przez studenta)

1. Suliga E., Kozieł D., Głuszek-Osuch M., Żak M., Głuszek S., Wielkie Problemy Geriatryczne. Zaburzenia stanu odżywiania u osób w starszym wieku. Diagnostyka i postępowanie terapeutyczne, Tom 1, Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, Kielce 2020.
2. Wieczorkowska-Tobis K., Talarowska D., Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2018.

Wykaz literatury uzupełniającej:

1. Gąsowski J., Piotrowicz K., Geriatria. Wybrane zagadnienia. Medycyna Praktyczna, Wydanie I, Kraków 2020.
2. Muszałik M., Problemy pielęgniarstwa geriatrycznego, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020.

Dyscyplina wiodąca**nauki medyczne**